

# Huwelijk en samenwonen



Nederlands Gereformeerde Kerk  
Voorthuizen/Barneveld

Niets uit deze brochure mag - op welke wijze dan ook - worden overgenomen zonder schriftelijke toestemming.

Neem hiervoor contact op met de scriba ([scriba@ngkvoorthuizenbarneveld.nl](mailto:scriba@ngkvoorthuizenbarneveld.nl)).

of

NGK Voorthuizen/Barneveld  
Postbus 193  
3780 BD Voorthuizen

© april 2009

## Samenwonen

Enige jaren geleden heeft de kerkenraad zich bezonnen op zijn houding ten opzichte van het ongehuwd samenwonen. De (pastorale) situaties waar we sindsdien mee te maken hebben gehad, hebben de kerkenraad er toe gebracht opnieuw zijn standpunt over dit onderwerp te bepalen. In dit artikel willen we dat onder woorden brengen.

*Als we de grote lijn in de bijbel samenvatten, kunnen we onze bezwaren tegen ongehuwd samenwonen in drie stappen duidelijk maken.*

In de eerste plaats maakt de Bijbel duidelijk, dat God om ons te beschermen de geslachtsgemeenschap zijn plaats geeft binnen het huwelijk. Het huwelijk is de levenslange monogame relatie tussen man en vrouw die het karakter heeft van een verbond. Dat wordt duidelijk in Genesis 2:25, waar aan de scheppingsgeschiedenis de volgende conclusie wordt verbonden: “Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn”. Het “tot één vlees” is de aanduiding van het nieuwe gemeenschappelijke leven dat man en vrouw beginnen en waarvan de geslachtsgemeenschap een bijzondere uitdrukkingsvorm is. Het “verlaten van zijn vader en moeder” door de man is een duidelijke aanwijzing voor het feit dat er sprake is van een openbare verandering van zijn status. De man bleef in die tijd in de familie van zijn vader, maar toch verlaat hij zijn vader en moeder. Hij neemt als het ware officieel afstand van hen.

In de tweede plaats willen we wijzen op het publieke karakter van het huwelijk. Dit publieke karakter wordt in de Bijbel al aan de orde gesteld, als gezegd wordt, dat de man zijn ouders verlaat. Verder zien we in de Bijbel dat het huwelijk officieel gesloten werd in de familiekring of in de kring van de stad of het dorp (“in de poort”).

In de derde plaats geloven wij dat de overheid de taak heeft om het publieke leven zo vorm te geven en te ordenen, dat wij naar Gods wil kunnen leven (Rom.13). In onze samenleving is het de taak van de overheid om als dienaar van God de publieke huwelijkssluiting te voltrekken. Dat blijft staan, ook als we helaas moeten constateren dat de overheid zich in onze tijd niet meer gebonden weet aan Gods richtlijnen voor het (samen)leven en het daardoor de burgers een stuk moeilijker wordt gemaakt om de taak van de overheid op dit punt te blijven zien.

In de afgelopen jaren is het ongehuwd samenwonen opgekomen, ook binnen de kerk. Uit het bovenstaande is duidelijk geworden dat dat niet de weg is die de Here wijst. Met hen die ongehuwd samenwonen zal daarom over deze dingen duidelijk en pastoraal gesproken moeten worden. Daarbij zullen de Bijbelse lijnen die we schetsten, nadrukkelijk naar voren worden gebracht. Ook zal gepeild worden, welke motieven er bij betrokkenen spelen, of ze het verlangen en de bereidheid hebben om vanuit het Woord van de Here te leven en of ze willen groeien in de genade en kennis van Jezus Christus.

De reactie van de kerkenraad zal mede afhangen van wat in de gesprekken daarover geproefd wordt, onder meer van de motieven om te gaan samenwonen en van de bereidheid tot gesprek daarover. Er is naar het oordeel van de kerkenraad verschil tussen hen die gaan samenwonen, terwijl zij niet weten of zij blijvend met elkaar verder willen en elkaar dus geen trouw beloven en hen die gaan samenwonen, omdat ze definitief voor elkaar hebben gekozen, maar die geen oog hebben voor het publieke karakter van het huwelijk of voor de taak van de overheid op dit punt.

*Voor eerstgenoemden geldt dat ze met geen van de drie Bijbelse noties over het huwelijk die we in dit stuk schetsten, iets doen; voor laatstgenoemden geldt dat ze in elk geval het vitale element van het huwelijk, dat er sprake moet zijn van een trouwverbond voor het leven met elkaar als man en vrouw, honoreren.*

In het Oude Testament (Deut.22:28-29 en Ex. 22:16-17) staat dat een man die met een ongehuwde vrouw gemeenschap had, met haar moest trouwen. Dat betekent niet dat het hebben van geslachtsgemeenschap hetzelfde is als het sluiten van een huwelijk en dat je van degenen die dat doen, kunt zeggen dat ze daarmee in feite getrouwd zijn. Het laat wel zien dat seksuele gemeenschap onlosmakelijk met het huwelijk verbonden hoort te zijn. Geslachtsgemeenschap voor het huwelijk is een vooruitgrijpen op het huwelijk. Bij hen die samenwonen zullen we dan ook steeds aandringen op het sluiten van een huwelijk. Of er, als aan die oproep gehoor wordt gegeven, in zo'n geval sprake kan zijn van een kerkelijke huwelijksbevestiging, zal per situatie door de kerkenraad worden afgewogen.

In het bovenstaande ging het steeds over ongehuwd samenwonen. We beseffen als kerkenraad uiteraard dat er daarnaast zijn die weliswaar niet samenwonen, maar wel, hoewel ze niet getrouwd zijn, samen slapen. Wat we schreven over de Bijbelse richtlijnen inzake huwelijk en seksualiteit, geldt uiteraard in volle omvang ook voor hen. Maar op wat binnenskamers gebeurt en waar niemand dan de betrokkenen zelf van weten, kan de kerkenraad nu eenmaal niet toezien.

Wat de Bijbel zegt over huwelijk en seksualiteit en wat van daaruit onze bezwaren zijn tegen samenwonen, zal in de gemeente niet zozeer door strafmaatregelen, maar vooral door positief Bijbels onderwijs in prediking, catechese en huisbezoek aan de orde moeten worden gesteld. Deze onderwerpen horen een vaste plaats in het catechetisch onderwijs en in de prediking te hebben. Zo hopen we met elkaar te groeien in de heiliging van ons leven.

De kerkenraad  
April 2009